

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Consideratio status damnatorum, quod actiones ipsorum inprimis malas, concernit

Fecht, Johann

Durlaci, 1680

XCIIIX.

[urn:nbn:de:bsz:31-122744](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122744)

actualiter non velint luxuriari & dominari; nemo non videt à particulari concludi, seu potius, à negato actu uno ad negandum alterum, à negatâ specie ad negandum genus: non vult luxuriari, ergo nec blasphemare, ergo nec omninò peccare: Vel si disertè se actum impatientiæ concedere in damnatis profiteatur Bonaventura, dico, non fuisse ad quæstionem, vel certè non sufficienter responsum. Ita enim potius respondendum fuisse, res ipsa docet: voluntatem peccandi in damnatis quoad nonnullos actus habitualementantum, quoad alios autem actualement esse. Sed nempe retraxit hoc dicturum Bonaventuram Augustini auctoritas, qui dixerat: *voluntatem peccandi damnatis nunquam, sed facultatem deesse.* Maluit igitur in istas se difficultates & contradictiones induere, quam à verbis illius recedere. Denique V. ipsa quæstionis determinatio apud Bonaventuram ita comparata est, ut pro actuali peccato damnatorum evidenti consequentiâ possit inde concludi: Quicumque enim idèò actualiter nolunt se peccasse, *non propter hoc, quod peccatum eis displiceat, quasi injustum, sed quod eis displicet pœna justa,* illi actualiter hoc ipso peccant, cum displicentia peccati, quæ legitimum non habet finem, sed eum potius, qui voluntati DEI adversus est, velut aversationem justissimæ, àque DEO ipso inflictæ, pœnæ, peccatum sit actuale, sicut ex definitione peccati palam est. Ex quibus omnibus patet, sententiam nostram de actualibus damnatorum peccatis adèò firmis niti præfidiis, ut confessionem veritatis etiam adversæ opinionis fautoribus exprimat, neque posse tam otiosum in inferno peccatum somniari, quàm aliquando in nonnullos, si non in hos, tamen in alios, vitiosos actus & scelera prorumpat.

XCIIIX. Argumentum decimum, §. L. propositum, non uno potest modo formari. Si angeli mali peccant, tum peccant & damnati. At verum est prius. Ergo & posterius. Si non obstat atrocitas cruciatus infernalis, quo minus peccet angelus malus, tum neque obstat eadem atrocitas, quo minus peccet damnati. At verum est prius. Ergo & posterius. Negat minorem Bonaventura, quæ, quando probata fuit per id, quod voluntas angeli mali hodie mala sit, nec post iudicium mutetur, hunc in modum respondet: *Ad illud, quod objicitur, quod voluntas est invertibilis,*

Esse dicendum
pena versio,
verò l. para
spolientur d
veris, par
mus. H
mali post iud
peni vero an
enim hoc non
idem status a
bique inferna
causis non pe
ni detrahit in
ll. 4. Ange
democritum, n
Ep. Jud. ven
ante iudicium
unt vim illa
runt. Non
partim coner
dentem ratio
cantr. H
nis, quem per
fractu in malo
m. ego d. emmi
incedens via
opinionis habet
usque ad diem
cipient condem
ratione pecca
centiam con
Angelum en
tan, & hacten
caro, ab omni
moto indige
los quoad se

bilis, dicendum, quod verum est, de voluntate, quantum ad habitum, in qua sit plena versio, sed non est verum de vertibilitate, quantum ad actum. Sed verò I. paragrapho superiore, quam fieri non possit, ut omni actu spoliatur damnati, sive angeli sive homines, partim ex principiis veris, partim ex adversariorum concessione, luculenter ostendimus. II. Probandum est invictis argumentis, cum poenâ angeli mali post iudicium non actum peccandi, sed solum habitum, cum poenâ vero ante iudicium & actum & habitum consistere posse. Si enim hoc non respuit status infernalis hujus vitæ, neque respuet idem status alterius vitæ, cum poena malorum angelorum, utrobique infernalis sit & gradu duntaxat differat. *DEUS angelis peccantibus non pepercit, ἀλλὰ ἐπέταξε τὸ φῶς τῶν ἀγγέλων, Vulgat. rudentibus inferni detractos in tartarum tradidit cruciandos in iudicium reservari.* II. Petr. II. 4. *Angelos non servantes principatum suum, sed relinquentes proprium domicilium, in iudicium magni diei, vinculis perpetuis, sub tenebras servavit.* Ep. Jud. vers. 6. Si igitur in tenebris his infernalibus & tartareis ante iudicium peccare possunt, quidni & post iudicium? Sentiant vim illationis Scholastici, quare non uniusmodi effugia quaerunt. Nonnulli peccare angelos malos ante iudicium negant, partim contra expressam Scripturæ literam, partim contra evidentem rationem, quam ita premit Albertus Magnus, Art. II. in contr. *In contrarium est, quod auctor mali non debet esse melioris conditionis, quam per suus in malo à demone. Sed video, quod homo jam est persuasus in malo à demone, & imputatur homini tale peccatum: Ergo multò magis demoni debet imputari.* Quando verò idem Albertus, mediâ incedens viâ, elabi nititur, dicendo: *Dicendum, quod utraque pars opiniones habet per se; videtur tamen tutior esse via dicentium, quod peccent, usque ad diem iudicii, quando finalem quoad maiorem poenam & carcerem accipient condemnationem; & tunc amplius peccare non poterunt: tunc, quâ ratione peccandi ἀπολλῶν, conciliet major poena, cum peccandi licentiam concedat minor, indubitatis rationibus docendum est.* Angelum enim malum, post iudicium, quoad actus malitiæ mutari, & hactenus meliorem reddi, quod solo preffus habituali peccato, ab omni scelere & peccato actuali profundas ferias agat, immoto indiget argumento; quo deficiente, credendum est, angelos quoad se, insitamque ipsis malitiam, nequaquam, cum talem

ad emendationem ipsos promoventem gratiam non meruerint, meruerint autem iustitiam, deteriori eos loco ponentem, sed solummodo secundum pœnæ gradum & augmentum mutari.

XCIX. Ad argumentum undecimum, §. LI. illustratum, obscura est Bonaventuræ responsio: *Ad illud, inquit, quod objicitur, quod malitia inclinatur, sicut gratia, dicendum, quod non est simile: quia motus gratiæ premiatur in simili & convenienti, sed motus libidinis in dissimili, ut in dolore, & idè impeditur, sed motus gratiæ consummatur.* Sensus verò hic est: non licere à gratiâ ad malitiam, seu statu gloriæ ad statum damnationis ita argumentari: *Quicquid facit gratia in salvatis, id facit malitia in damnatis: at in salvatis hoc efficit gratia, ut perpetuò benè agant: Ergo in damnatis id efficit malitia, (quippe quæ negatâ gratiâ, sola, ut principium agendi, superest) ut perpetuò malè agant.* Ratio negationis est, quia in salvatis gratia agat in rem similem, id est, talem, quæ gratiæ non contrarietur, sed per eandem, cum nullum interveniat obstaculum, facile possit obtineri: malitia verò in rem dissimilem, id est, naturæ hominis damnati repugnantem, quam malitia, propter intercedens impedimentum, non possit in effectum deducere. Omnem enim causam agere, secundum philosophum, *ἢαν μή τι κολύβη καὶ ἐμποδίζῃ, nisi quid impediatur, aut obsit,* impedire autem in damnatis pœnæ acrimoniam, quo minus in actus libidinosos & peccaminosos, quantumlibet habitualiter velint & optent, erumpere possint; id quod in gratiâ, circa salvatos occupatâ, non fiat. Sed facile ex superioribus responderetur, concedendo in aliquibus impediri malitiam, quo minus in actus excurrat, qualia sunt libidini operam dare, agitare dominium & facere de cœtero, quæcunque carni suavia fuere atque jucunda: sed exinde ad negationem quoque cœterorum actuum, velut, blasphemiam, odium, impatientiam, livorem, invidiam, iram colligere, est argumentari, à negatâ unâ specie ad negandam alteram, quasi dicas: homo non est; ergo neque canis, neque equus, neque leo. Quemadmodum igitur non sequitur: Gratia salvatos ad temperantiam disponere non potest, ob interveniens impedimentum, quia nempe cibo & potu carebunt incolæ cœlestes, quibus absentibus neque temperantiæ neque intemperantiæ locus est: Ergo neque disponet ad cœteras

vir-